

**FLETTVERK**

#2 / SCENE / 2015  
ISSN 1894-8413

**Redaktører:**

Hanne Kroken Finseth  
Ola Sendstad

**Redaksjonsråd:**

Tonje Bøe Birkeland  
Lars Haga Raavand  
Lone Sjøli

**Kontakt:**

post@tidsskriftet-flettverk.no

**Nett:**

www.tidsskriftet-flettverk.no

**Utgiver:**

Ola Sendstad  
997669703 MVA

**Trykk:**

Merkur Grafisk AS, Oslo

**Omslagsbilde:**

Tonje Bøe Birkeland  
Plate # 1 Astrup's Horn

Ukrediterte bilder  
er fotografert av  
tekstforfatter

**Utgitt med støtte fra:**

NORSK  
KULTURFOND  
Kulturrådet

- 3** INNLEDNING
- 4** WALKING (IN)VISIBLE LINES:  
ARCHAEOLOGIES IN BETWEEN  
[Daniel Lee og Antonia Thomas](#)
- 14** FORTIDEN I TALE  
[Gro Lauvland](#)
- 24** TEATERETS OG VIRKELIGHETENS  
ISCENESATTE KROPP  
[Hilde Elisabeth Bjørk](#)
- 28** VILLMARK SANATORIUM  
[Hanne Kroken Finseth og Pål Øie](#)
- 34** Norsk design:  
BILENE SOM FØRST  
KOM TOMME INN I LANDET  
[Luan Hoang](#)
- 38** Guttormsgaards arkiv:  
CAMERA OBSCURA  
[Guttorm Guttormsgaard og Ellef Prestsæter](#)
- 40** NYTT LAND  
[Tonje Bøe Birkeland](#)
- 52** Reisebrev:  
WE CARRY THE LADDER OF OUR DREAMS  
[Mari Martens og Kifah Fanni](#)

## INNLEDNING:

## SCENE

The past has gone; we can now only tell its stories, skriver Daniel Lee og Antonia Thomas i vår første tekst. Samtidig tar de oss med på en alternativ arkeologiekstur rundt en av Orkenøyene. Tid, mennesker og hendelser blandes. Hvilke steder og gjenstander de finner handler mest om hvem som leter.

Bidragene i denne utgivelsen handler om iscenesettelse, men også om å være på reise. Ikke bare fortiden, men også fortidens spor, våre kulturminner, er på mange måter borte for alltid. Løsrevet fra tidligere tid, bruk og omverden er mye tapt. Det gjenværende gir rom for forståelse, formidling, misforståelse, tolkning, forenkling, tillegging. All bevaring er iscenesettelse og i kontakt med historisk omverden iscenesettes vi også selv.

Kunstner Tonje Bøe Birkeland skjærer gjennom og skaper sin egen rolle i historien, som Anna Aurora Astrup, ukjent oppdagelsesreisende på Grønland, eller som fotografen Luella Magdalon Lumière, slik hun introduseres i teksten til Lee og Thomas. Birkeland portretterer seg selv som oppdagelsesreisende, og i teksten *Nytt land* blir hennes eget liv og egen reise til Anna Auroras reise. Hun finner nytt land, og gjennom tekst og fotografier gjøres naturen hun oppdager til landskap og historie, for vår opplevelse.

For meg begynte arbeidet med denne utgivelsen med en invitasjon om å bygge installasjoner ute blant de gamle husene på Valdres folkemuseum i Fagernes. Det er noe absurd ved å komme til slike museer og se gamle hus utstilt som objekter i park - som kulisser i et teater om vår historie. Mye er tapt, men strukturer, materialer og detaljer er bevart og fascinerende. I samarbeid med arkitekt Einar Bye bygde jeg gradvis en ny kuraterting av den kjente museumsopplevelsen. For oss er den parallelle formgivnings- og byggeprosessen, med kontinuerlig kontakt med publikum, en viktig del av prosjektet. Slik hadde også dette et nivå av performance.

I teksten *Fortiden i tale* reflekterer arkitekt Gro Lauvland over hvordan installasjonene i Fagernes påvirker hennes opplevelse av museet, som tenkende arkitekt og som sansende kropp.

Hilde Elisabeth Bjørk utvider med en tekst om hvordan mennesker iscenesettes, som skuespillere på teater, men også i det konstante møtet mellom kroppene våre og omverden. Kanskje kan skuespillere komme nærmere noe iboende i seg selv gjennom nettopp umulige forsøk på å bli noen andre.

Hanne Kroken Finseth er medredaktør av FLETTVERK. Hun har familie i Sogn og har alltid hørt historier og myter om det nedlagte sanatoriet Harastølen i Luster. Finseth og filmskaper Pål Øie forteller her om hvordan historien til Harastølen nå fortsetter i Øies horrorunivers.

Luan Hoang har snakket med pensjonert designer Rolf Hesland om en svunnen tid i norsk designhistorie, Guttorm Guttormsgaard og Ellef Prestsæter har gjenskapt verdens første kamera, mens Mari Martens sender reisebrev fra sitt forsøk på å skape seg et hverdagsliv i Ramallah, med storpolitikk som bakteppe.

Det er uklart om vi er tilskuer til, deltaker i eller herre over vår egen historiefortelling. Når kontekst endrer seg må vi selv fylle hullene som oppstår. FLETTVERK gir få svar, men vever videre på et teppe av fortellinger, tanker og estetiske uttrykk.

Velkommen som leser, og tusen takk til alle som har bidratt med tanker, tekster og bilder.

Ønsker du å følge FLETTVERK videre oppfordrer jeg deg til å besøke nettsiden vår, eller å ta kontakt med oss i redaksjonen.

Ola Sendstad